

Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σχετικά με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 24 Σεπτεμβρίου 1998 για την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας οπτικοακουστικών υπηρεσιών και υπηρεσιών πληροφόρησης μέσω της προώθησης εθνικών πλαισίων με σκοπό την επίτευξη συγκρίσιμου και αποτελεσματικού επιπέδου προστασίας των ανηλίκων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (98/560/ΕΚ).

Διαδίκτυο

1. Έχει δημιουργηθεί ένωση φορέων παροχής υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο (Internet Service Providers, ISP) στη χώρα σας; Παρακαλούμε αναφέρετε λεπτομέρειες σχετικά με την ένωση/τις ενώσεις αυτές.

Μέχρι σήμερα δεν έχει δημιουργηθεί στη χώρα μας μία γενική ένωση φορέων παροχής υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο (Internet Service Providers, ISP). Εντούτοις, στη χώρα μας έχει συσταθεί από τις 22.11.1999, μία μη κερδοσκοπική εταιρεία, υπό την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΑΥΤΟΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΤΟ INTERNET» με διακριτικό τίτλο «SAFENET», η οποία εδρεύει στην οδό Βαλτετσίου 43-45 στην Αθήνα. Η ως άνω εταιρεία έχει ως σκοπό την προώθηση διαδικασιών αυτορρύθμισης για την ασφαλέστερη χρήση του INTERNET, μέσω της καταπολέμησης του παρανόμου και επβλαβούς περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα.

Οι φορείς που συμμετέχουν στην ως άνω εταιρεία είναι οι:

- ΟΤΕNET ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, Κηφισίας 56, Μαρούσι Αττικής
- FORTHNet Α.Ε., Βασιλικά Βουνών Ηρακλείου Κρήτης
- ΈΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ INTERNET, Πατριάρχου Ιωακείμ 30-32, Αθήνα
- ΈΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ, Βαλτετσίου 43-45 Αθήνα
- Hellas on Line Α.Ε., Χαριλάου Τρικούπη 151, Κηφισιά
- ΙΝΤΕΑΛ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ Α.Ε., Σαπφούς 17, Καλλιθέα Αττικής
- COMPULINK NETWORK Α.Ε., Λεωφόρος Συγγρού 44, Αθήνα
- ΙΝΤΕΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ, Λ. Συγγρού 190, Αθήνα.

2. Έχει καταρτιστεί δεοντολογικός κώδικας από τους ISP της χώρας σας; Παρακαλούμε υποβάλετε, ει δυνατόν, αντίγραφο του κώδικα αυτού ή την ηλεκτρονική διεύθυνση στην οποία μπορεί να αναζητηθεί.

Μέχρι σήμερα δεν έχει καταρτιστεί δεοντολογικός κώδικας από τους ISP της χώρας μας

3. Σε τι βαθμό συμμετείχαν οι δημόσιες αρχές και οι καταναλωτές στην κατάρτιση του κώδικα δεοντολογίας των ISP; Απαιτείται διαβόλευση με τις δημόσιες αρχές και τους καταναλωτές για την αναθεώρηση ή την τροποποίηση του κώδικα αυτού;

Βλ. απάντηση σε ερώτηση 2.

4. Ισχύουν νομικές απαιτήσεις στη χώρα σας ειδικά για τους ISP και τον τρόπο με τον οποίο οφείλουν να αντιμετωπίζουν το παράνομο ή επιβλαβές περιεχόμενο του διαδικτύου; Σε περίπτωση που ισχύουν, ποιες είναι;

Στην χώρα μας δεν ισχύουν ειδικές νομικές διατάξεις για τους ISP. Έντούτοις, όσον αφορά τον τρόπο αντιμετώπισης του παρανόμου και επιβλαβούς περιεχομένου του διαδικτύου εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του ελληνικού αστικού και ποινικού δικαίου. Οι διατάξεις δε αυτές ρυθμίζουν τις έννομες σχέσεις τόσο των φυσικών, όσο και των νομικών προσώπων.

5. Ισχύουν ειδικές απαιτήσεις για την ενημέρωση από τους ISP των αστυνομικών ή των δικαστικών αρχών σχετικά με περιεχόμενο παράνομο και προσβλητικό για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια που διαχέτεται στο διαδίκτυο;

Δεν ισχύουν ειδικές απαιτήσεις για την ενημέρωση από τους ISP των αστυνομικών ή των δικαστικών αρχών σε σχέση με το ως άνω ερώτημα. Παρά ταύτα, για την εξιχνίαση των μέσω INTERNET διαπραττόμενων εγκλημάτων (εντοπισμός IP διεύθυνσης-ηλεκτρονικού αποτυπώματος δράστη-ων), οι αρμόδιες αστυνομικές αρχές, κατόπιν έκδοσης εισαγγελικής παραγγελίας, έχουν απευθείας επικοινωνία για τα αιτούμενα στοιχεία, με τον εμπλεκόμενο κάθε φορά φορέα παροχής υπηρεσιών INTERNET (ISP). Στο πλαίσιο αυτό, ήδη κατά το διάστημα της τελευταίας διετίας από την Υπόδ/ση Προστασίας Ανηλίκων της Δ/σης Ασφαλείας Αττικής έχουν εξιχνιασθεί έντεκα (11) συνολικά περιπτώσεις διακίνησης υλικού παιδικής πορνογραφίας μέσω του διαδικτύου και έχουν συλληφθεί είκοσι πέντε (25) άτομα.

6. Έχουν δημιουργηθεί ανοικτές τηλεφωνικές γραμμές («hotlines») για την καταγγελία επικίνδυνου ή παράνομου περιεχομένου στη χώρα σας; Εάν ναι, παρακαλούμε να αναφέρετε λεπτομέρειες (περιλαμβανομένης της διεύθυνσης στον ιστοχώρο και της ηλεκτρονικής διεύθυνσης) για αυτές τις τηλεφωνικές γραμμές, περιλαμβανομένων των μεθόδων χρηματοδότησής τους.

Η επιτακτική ανάγκη για έλεγχο και περιορισμό της ροής παρανόμου περιεχομένου στο INTERNET (παιδική πορνογραφία-παράνομη δράση με θύματα ανηλίκους) οδήγησε στη δημιουργία στη χώρα μας της πρώτης θερμής γραμμής (hotline), με την ονομασία SAFELINE, η οποία λειτουργεί ήδη από τον Μάρτιο του 2003. Η εν λόγω θερμή γραμμή είναι ένα όργανο που δέχεται καταγγελίες για τα μέσω INTERNET διαπραττόμενα εγκλήματα. Η ηλεκτρονική διεύθυνση της εν λόγω θερμής γραμμής είναι www.safeline.gr. Στο σημείο αυτό, πρέπει να τονιστεί ότι σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας προκύπτει ότι σχεδόν το σύνολο των διαπραττόμενων μέσω INTERNET εγκλημάτων που έχει εξιχνιαστεί από τις Ευρωπαϊκές Αστυνομικές Αρχές, οφείλεται σε πληροφορίες που αντλήθηκαν μέσω των θερμών γραμμών που υπάρχουν σε διάφορα κράτη της Ευρώπης.

7. Τι ποσοστό περίπου από το προβληματικό περιεχόμενο του διαδικτύου που έχει καταγγεληθεί, προέρχεται από πηγές που βρίσκονται εκτός της χώρας σας ή εκτός της ΕΕ;

Τη στιγμή αυτή δεν υπάρχει ξεκάθαρη εικόνα του ποσοστού προβληματικού περιεχομένου του ΙΝΤΕΡΝΕΤ που προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη χώρα μας ή τρίτες χώρες. Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι δεν υφίσταται συγκεκριμένο σύστημα πλήρους καταγραφής και ελέγχου του περιεχομένου που διακινείται στο ΙΝΤΕΡΝΕΤ.

8. Ποια μέτρα και πρωτοβουλίες έχουν ληφθεί, είτε από τις δημόσιες αρχές είτε από τους φορείς λειτουργίας των ανοικτών τηλεφωνικών γραμμών, για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με αυτές τις γραμμές; Κρίνονται αποτελεσματικά αυτά τα μέτρα και οι πρωτοβουλίες;

Μέχρι σήμερα έχουν αναληφθεί διάφορες πρωτοβουλίες και μέτρα από τις δημόσιες αρχές για την ενημέρωση του κοινού, τόσο σχετικά με αυτές τις γραμμές, όσο και γενικά όσον αφορά στην λήψη μέτρων προκειμένου να ελεγχθεί το παράνομο περιεχόμενο που διακινείται μέσω του ΙΝΤΕΡΝΕΤ. Έτσι, στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως και του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας υπάρχουν οδηγίες που απευθύνονται στους γονείς σχετικά με την προστασία των παιδιών τους από το αρνητικό περιεχόμενο του διαδικτύου. Επίσης, από την Υποδ/ση Προστασίας Ανηλίκων της Δ/σης Ασφαλείας Αττικής έχουν δοθεί μέσω των ΜΜΕ οδηγίες προς γονείς και κηδεμόνες για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται καθώς και για τους μηχανισμούς φίλτραρίσματος για την παρεμπόδιση της πρόσβασης των ανηλίκων σε ακατάλληλα και επιβλαβή προγράμματα.

9. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες έχουν δημιουργηθεί ανοικτές τηλεφωνικές γραμμές, παρακαλούμε να αναφέρετε, ει δυνατόν, πώς εκτιμάτε την αποτελεσματικότητά τους στη μείωση της έκτασης και της προσβασιμότητας επιβλαβούς και παράνομου περιεχομένου. Η εκτίμηση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει τις απόψεις της κοινής γνώμης σχετικά με την αποτελεσματικότητα/αποδοτικότητα αυτών των τηλεφωνικών γραμμών καθώς και τις απόψεις των φορέων λειτουργίας τους.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στην απάντηση επί της ερώτησης 6, στη χώρα μας λειτουργεί ανοιχτή τηλεφωνική γραμμή από το Μάρτιο του 2003. Η βραχύβια λειτουργία της εν λόγω γραμμής δεν μας επιτρέπει να εξαγάγουμε ασφαλή συμπεράσματα για την αποτελεσματικότητά της όσον αφορά στη μείωση της έκτασης και της προσβασιμότητας επιβλαβούς και παράνομου περιεχομένου. Εντούτοις, εξ όσων γνωρίζουμε από τα στοιχεία που έχουν περιέλθει σε γνώση μας, η Ελληνική Αστυνομία, έχει ήδη ξεκινήσει να συνεργάζεται με την SAFELINE, προκειμένου να καθοριστεί ο τρόπος και το είδος της συνεργασίας τους, με σκοπό την πληρέστερη λειτουργία της ανοιχτής γραμμής της χώρας μας και κατά συνέπεια τον περιορισμό του παράνομου περιεχομένου στο ΙΝΤΕΡΝΕΤ.

10. Εκτός από την όποια συμμετοχή στο έργο που χρηματοδοτείται μέσω του κοινοτικού προγράμματος δράσης για την προαγωγή της ασφαλέστερης χρήσης του διαδικτύου, έχουν καταβληθεί προσπάθειες, είτε από τη βιομηχανία είτε από τις δημόσιες αρχές, για την ανάπτυξη ενός συστήματος φίλτραρίσματος και διαβάθμισης του διαδικτύου στη χώρα σας; Εάν ναι, τι πρόσδος έχει σημειωθεί και τι δυσκολίες έχουν προκύψει;

Επί του παρόντος δεν υφίστανται συγκεκριμένες πρωτοβουλίες στη χώρα μας που να αφορούν την ανάπτυξη συστήματος φιλτραρίσματος και διαβάθμισης του διαδικτύου.

11. Υφίστανται υποχρεώσεις για τους ISP, είτε βάσει του νόμου είτε σε σχετικούς κώδικες δεοντολογίας, να ενημερώνουν τους συνδρομητές τους σχετικά με διαθέσιμα συστήματα φιλτραρίσματος και διαβάθμισης καθώς και λογισμικού για την εξακρίβωση της ηλικίας των χρηστών;

Μέχρι σήμερα στη χώρα μας δεν υφίσταται υποχρέωση των ISP να ενημερώνουν τους συνδρομητές τους σχετικά με τα διαθέσιμα συστήματα φιλτραρίσματος και διαβάθμισης, καθώς και λογισμικού για την εξακρίβωση της ηλικίας των χρηστών.

12. Τι μέτρα έχουν ληφθεί σε εθνικό, τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο για να αυξηθεί η ενημέρωση σε θέματα ασφαλέστερου διαδικτύου; Τα μέτρα αυτά ήταν μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου για «εκπαίδευση στα μέσα ενημέρωσης»; Υποστηρίχθηκαν από δημόσια ταμεία ή από ιδιωτική χρηματοδότηση (π.χ. από τη βιομηχανία ή από εθελοντικές ενώσεις) ή από μικτή χρηματοδότηση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα;

Με πρωτοβουλία της Ε.Ε.Τ.Τ και τη συνεργασία οκτώ εταιρειών παροχής υπηρεσιών INTERNET και Πληροφορικής και δύο μη κερδοσκοπικών σωματείων, δημιουργήθηκε η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία με την επωνυμία «Όργανο Αυτορρύθμισης για το Περιεχόμενο στο INTERNET», με τον διακριτικό τίτλο SAFENET (βλ. απάντηση μας σε ερώτηση 1). Ένας από τους βασικούς άξονες της δραστηριότητάς της είναι η ενημέρωση των νέων, των κηδεμόνων και των δασκάλων για τα πλεονεκτήματα και τους κινδύνους του INTERNET, ιδίως σε ότι αφορά το παράνομο και επιβλαβές περιεχόμενο. Η ως άνω εταιρεία υποστηρίζεται από ιδιωτική χρηματοδότηση (εταιρικά μερίδια) και αποβλέπει στη συμμετοχή σε Κοινωνικά προγράμματα και σε επιχορηγήσεις από την ΕΕ.

Επίσης, το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων έχει δημιουργήσει ήδη από το 1999 το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο (εφ' εξής ΠΣΔ/ ηλεκτρονική διεύθυνση: www.sch.gr). Το ΠΣΔ είναι το ενδοδίκτυο της εκπαίδευσης μέσω του οποίου παρέχονται τηλεματικές υπηρεσίες σε όλα τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και στο 60% περίπου (με προοπτική 100% ως το τέλος του 2003) των σχολείων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς επίσης και σε μεγάλο αριθμό των διοικητικών μονάδων. Το ΠΣΔ από τη στιγμή της ίδρυσής του μέχρι σήμερα παρέχει συγκεκριμένη υπηρεσία προστασίας των μαθητών από την έκθεση τους σε υλικό του διαδικτύου, το οποίο μπορεί να αποδεχθεί επιβλαβές για αυτούς. Η χρηματοδότηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης της υπηρεσίας αυτής προέρχεται αποκλειστικά από δημόσιους πόρους και συγκεκριμένα από εθνικές και κοινοτικές πηγές.

13. Υπάρχουν ενδείξεις ότι η εξέλιξη του διαδικτύου στη χώρα σας επιβραδύνθηκε λόγω φόβων του κοινού σχετικά με το επιβλαβές και παράνομο περιεχόμενο στο οποίο μπορεί το κοινό να έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο;

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουμε συλλέξει, η εξέλιξη του διαδικτύου στη χώρα μας ακολουθεί μία σταθερή πορεία την τελευταία πενταετία. Η εξέλιξη αυτή, τόσο σε ποιοτικό όσο και σε ποσοτικό επίπεδο, δεν φαίνεται να έχει επηρεαστεί αρνητικά εξαιτίας των φόβων του κοινού σχετικά με το επιβλαβές και παράνομο περιεχόμενο του INTERNET, χωρίς βέβαια το γεγονός αυτό να σημαίνει ότι οι Έλληνες χρήστες υπηρεσιών διαδικτύου δεν ανησυχούν για την ολοένα αυξανόμενη παρουσία περιεχομένου τέτοιου είδους.

14. Το σημερινό επίπεδο διθθνούς συνεργασίας στον τομέα αυτό, ιδιαίτερα στην Ευρώπη, θεωρείται επαρκές; Εάν όχι, τι μέτρα μπορούν να ληφθούν για τη βελτίωσή του;

Το επίπεδο διθθνούς συνεργασίας στον τομέα αυτό, ιδίως στην Ευρώπη, όπως λειτουργεί σήμερα, δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκές. Είναι γνωστό δεν υφίσταται ένα ενιαίο ή εναρμονισμένο νομοθετικό πλαίσιο για τα μέσω INTERNET διαπραττόμενα εγκλήματα, τόσο σε επίπεδο καταστολής, όσο και σε επίπεδο πρόληψης, που οφείλεται και στην ειδική φύση του διαδικτύου. Επίσης, δεν υφίσταται ο απαραίτητος συντονισμός των αρμοδίων φορέων σε διακρατικό επίπεδο, προκειμένου να υιοθετηθεί κοινή πολιτική αντιμετώπισης του παράνομου περιεχομένου και ανταλλαγής στοιχείων και πληροφοριών. Πέρα από την υιοθέτηση κοινής πολιτικής και ενιαίου νομοθετικού πλαισίου, οι προσπάθειες πρέπει να στραφούν και προς τη διερεύνηση των δυνατοτήτων που οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν για τον έλεγχο του παρανόμου περιεχομένου στο INTERNET.

15. Καλύπτετε ήδη ή προτίθεστε να καλύψετε με τα προαναφερθέντα μέτρα αυτορρύθμισης ή με άλλες ρυθμίσεις, όμοιες υπηρεσίες όπως τη μετάδοση μέσω κινητών τηλεφώνων, ιδίως όσον αφορά το UMTS;

Μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει σχετική πρόβλεψη στη χώρα μας.

16. Αναφέρετε πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί για τον έλεγχο των ομάδων συζητήσεων (chat) στο διαδίκτυο, ιδίως τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αποφυγή καταχρήσεων σε βάρος ανηλίκων.

Όσον αφορά στον έλεγχο των ομάδων συζητήσεων, έχει δημιουργηθεί ειδική ομάδα Αστυνομικών της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία σερφάρει στο διαδίκτυο, παρακολουθεί τα chat και σε περίπτωση που προκύψει εκμετάλλευση ανηλίκου ή διακίνηση υλικού παιδικής πορνογραφίας, εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες διαδικασίες σύλληψης των δραστών και προσαγωγής τους ενώπιον της δικαιοσύνης.

17. Αναφέρετε μέτρα που έχουν ληφθεί για τη βελτίωση της εκπαίδευσης σχετικά με τα μέσα ενημέρωσης (π.χ. διδασκαλία των παιδιών για την υπεύθυνη χρήση των νέων μέσων ενημέρωσης).

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στα πλαίσια του προγράμματος «Αγωγής Υγείας» που αφορά τόσο την πρωτοβάθμια, όσο και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, έχει δημιουργήσει διαδικασίες ενημέρωσης των μαθητών για την ορθή χρήση της τηλεόρασης και του INTERNET και εκπονούνται εργασίες από τους μαθητές με σχετική θεματολογία.

18. Υπάρχουν συγκεκριμένες ρυθμίσεις ή συμφωνίες αυτορρύθμισης για το συγκεκριμένο ζήτημα του δικαιώματος απάντησης όσον αφορά τα μέσα ενημέρωσης σε επιγραμμική σύνδεση; Προέκυψαν συγκεκριμένα προβλήματα κατά τα τελευταία δύο χρόνια σχετικά με αυτά τα ζητήματα, ιδίως προβλήματα με διασυνοριακές πτυχές;

Μέχρι σήμερα στη χώρα μας δεν υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις ή συμφωνίες αυτορρύθμισης για το δικαίωμα απάντησης, όσον αφορά στα on line μέσα ενημέρωσης, σε αντίθεση με τα ισχύοντα στο χώρο των παραδοσιακών Μ.Μ.Ε, έντυπων και ηλεκτρονικών, όπου το δικαίωμα απάντησης ρυθμίζεται από το αναθεωρημένο Ελληνικό Σύνταγμα του 2001, στο άρθρο 14 παρ. 5, και σε ειδικότερους νόμους για τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα. Όσον αφορά τώρα στα on line μέσα ενημέρωσης, εφαρμόζονται οι

γενικές διατάξεις που περιέχονται στον ελληνικό Αστικό Κώδικα και σχετίζονται με την προστασία από προσβολές που στρέφονται κατά της προσωπικότητας, καθώς και οι σχετικές ποινικές διατάξεις για την απλή και συκοφαντική δυσφήμιση.

Ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις

19. Έχουν καθιερώσει οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς στη χώρα σας σύστημα αυτορρύθμισης για την προστασία των ανηλίκων; Αναφέρετε λεπτομέρειες σχετικά, ιδίως, σχετικά με τους συμμετέχοντες στο σύστημα αυτό.

Οι πρωτοβουλίες αυτοδέσμευσης από πλευράς ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων είναι περιορισμένες. Ωστόσο, ο Ν. 2328/1995 αναφέρει ότι κάθε τηλεοπτικός σταθμός που ζητά άδεια ή ανανέωση άδειας υποχρεούται να υποβάλλει στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) κώδικες δημοσιογραφικής δεοντολογίας προγραμμάτων και διαφημίσεων για τους οποίους αυτοδεσμεύονται. Δίνεται μάλιστα η δυνατότητα στους σταθμούς να συμφωνήσουν σε κοινό κώδικα. Οι κώδικες αυτοί θεωρούνται πρόσθετοι όροι της άδειας λειτουργίας και κάθε τροποποίηση τους πρέπει να υποβάλλεται στο ΕΣΡ προς έγκριση. Σύμφωνα με τον ως άνω νόμο, κώδικες δεοντολογίας, κανονισμοί προγραμμάτων εκπομπών και διαφήμισης και οποιοδήποτε άλλο συναφές κείμενο που είναι προϊόν αυτοδέσμευσης ή συλλογικής διαπραγματεύσεως, προερχόμενο από τους ίδιους τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς ή τις ενώσεις τους, από ενώσεις συντακτών ή άλλων εργαζομένων στη ραδιοτηλεόραση ή από ένωση διαφημιστών και διαφημιζομένων, υποβάλλονται στο ΕΣΡ το οποίο λαμβάνει υπόψη τα κείμενα αυτά κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Οι σημαντικότερες πρωτοβουλίες αυτοδέσμευσης είναι έξι:

Α. Ο κώδικας επαγγελματικής ηθικής και κοινωνικής ευθύνης των δημοσιογράφων μελών της ΕΣΗΕΑ

Β. Ο κώδικας δεοντολογίας για την προστασία των ανηλίκων στο πεδίο της ραδιοτηλεόρασης που εκπονήθηκε με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς

Γ. Το σχέδιο του κώδικα δεοντολογίας της ΕΡΤ Α.Ε

Δ. Ο Ελληνικός Κώδικας Διαφήμισης που καταρτίστηκε από την Ένωση Διαφημιστικών Εταιρειών Ελλάδος (ΕΔΕΕ).*

Ε. Ο Ελληνικός Κώδικας Διαφήμισης και Επικοινωνίας.

ΣΤ. Ο Κώδικας Δεοντολογίας Ειδησεογραφικών και άλλων Δημοσιογραφικών και Πολιτικών Εκπομπών.

20. Προβλέπει αυτό το σύστημα αυτορρύθμισης κώδικα δεοντολογίας σχετικά με την προστασία των ανηλίκων από επιβλαβές περιεχόμενο; (υπογραμμίζεται ότι το ερώτημα αυτό δεν αφορά μόνον τις διαφημίσεις οι οποίες απευθύνονται συγκεκριμένα σε ανηλίκους, αλλά αφορά οπτικοακουστικό περιεχόμενο που θα μπορούσε να αποβεί

επιβλαβές για τους ανηλίκους, ανεξαρτήτως εάν πρόκειται για το περιεχόμενο των διαφημίσεων ή του γενικού προγράμματος).

Τα ανωτέρω κείμενα αυτορρύθμισης περιέχουν κώδικες συμπεριφοράς όσον αφορά την προστασία των ανηλίκων και το επιβλαβές περιεχόμενο.

- Ο Κώδικας Δεοντολογίας για την προστασία των ανηλίκων στο πεδίο της Ραδιοτηλεόρασης που εκπονήθηκε με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Γενιάς έχει χαρακτήρα αρνητικό – αποτρεπτικό και όχι θετικό – παιδευτικό.

Περιορίζεται στην αποτροπή μετάδοσης βλαπτικών εκπομπών (προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική, ψυχική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και κυρίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές άσκοπης βίας). Περιλαμβάνει κανόνες που διέπουν την προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών από τις ειδησεογραφικές και μη τηλεοπτικές εκπομπές, από τις ραδιοφωνικές εκπομπές καθώς και κανόνες που διέπουν την παρουσίαση των ανηλίκων από τις τηλεοπτικές εκπομπές και τη συμμετοχή ανηλίκων σ' αυτές.

- Το Σχέδιο του Κώδικα Δεοντολογίας της ΕΡΤ Α.Ε περιέχει ενδιαφέρουσες διατάξεις για την προστασία των ανηλίκων όχι μόνο τηλεθεατών και ακροατών, αλλά και των ανηλίκων που συμμετέχουν σε ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές. Ιδιαίτερα αναλυτικές είναι οι διατάξεις για την τηλεοπτική βία και τις συνέπειες που ενδέχεται να έχει στην ψυχοσύνθεση των παιδιών και των εφήβων.

Το Σχέδιο του Κώδικα Δεοντολογίας της ΕΡΤ-Α.Ε αποτελεί το μοναδικό κείμενο που περιέχει διατάξεις για τη θετική προστασία των ανηλίκων, προβλέποντας την υποχρέωση του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα να προγραμματίζει ειδική ζώνη παιδικού προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τις ώρες και μέρες κατά τις οποίες οι ανήλικοι είναι διαθέσιμοι ιδίως από πλευράς σχολικών υποχρεώσεων. «Οι παιδικές εκπομπές συμβάλλουν στην πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας και της δημιουργικότητας, τη διέγερση της φαντασίας. Η ΕΡΤ επιδιώκει την ενίσχυση της ευρωπαϊκής και εθνικής παραγωγής στον τομέα των παιδικών εκπομπών. Αναθέτει την παραγωγή και παρουσίαση των παιδικών προγραμμάτων σε πρόσωπα με ειδική εκπαίδευση ή τουλάχιστον σε πρόσωπα κατάλληλα προετοιμασμένα για το σκοπό αυτό. Αυξημένη προσοχή απαιτείται κατά τον υποτιτλισμό και τη μεταγλώττιση ξένων παιδικών εκπομπών. Τα πρόσωπα που επιλέγονται για τη μεταγλώττιση των παιδικών προγραμμάτων, ιδίως κινουμένων σχεδίων, θα πρέπει να προσέχουν όχι μόνο τις εκφράσεις που χρησιμοποιούν στο μεταξύ τους διάλογο, αλλά και τον τόνο και ένταση της φωνής τους».

- Ειδικότερα για την τηλεοπτική διαφήμιση, οι διατάξεις του Π.Δ. 100/2000 με το οποίο εναρμονίστηκε η Ελληνική Ραδιοτηλεοπτική Νομοθεσία με τις διατάξεις της οδηγίας «Τηλεόραση χωρίς σύνορα», συμπληρώνονται από τις διατάξεις του Ελληνικού Κώδικα Διαφήμισης ο οποίος αποτελεί ένα σύστημα αυτοπεριορισμού και αυτοελέγχου των αθέμιτων και παραπλανητικών διαφημίσεων.

Ο κώδικας αυτός συντάχθηκε από την Ένωση Διαφημιστικών Εταιρειών Ελλάδος (ΕΔΕΕ) και υιοθετήθηκε από τα μέλη της το 1977. Τον κώδικα διαφήμισης έχουν προσυπογράψει η ΕΡΤ και τέσσερις ιδιωτικοί τηλεοπτικοί σταθμοί (Antenna, Mega Channel, New Channel, Star Channel). Το Παράρτημα Ι του κώδικα έχει ως αντικείμενο τις διαφημίσεις που απευθύνονται σε παιδιά. Ως παιδιά νοούνται, σύμφωνα με τον κώδικα, άτομα κάτω των 14 ετών. Από τις διατάξεις του κώδικα ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα εξής: «Απαγορεύονται διαφημίσεις που προτρέπουν τα παιδιά να αγοράσουν προϊόντα τηλεφωνικά ή από το ταχυδρομείο».

«Οι διαφημίσεις που αφορούν τα παιδιά δεν πρέπει να κάνουν το παιδί να πιστεύει ευθέως ότι η ευτυχία, η κοινωνική καταξίωση ή η επιτυχία θα προέλθουν άμεσα από την απόκτηση συγκεκριμένου προϊόντος». Επίσης, «κανένα προϊόν δεν πρέπει να υποσχεται στα παιδιά ότι, αν το αποκτήσουν, θα υπερτερούν από τα άλλα ή το αντίθετο». Σε σχέση με την αναφορά στην τιμή και την πραγματική αξία ενός προϊόντος, η διαφήμιση δεν πρέπει να παραπλανά ως προς τις συγκριτικές αξίες με λέξεις όπως «μόνο» κ.λπ ή να «υπονοείται ότι το προϊόν είναι εύκολο να αποκτηθεί από τον καθένα».

Για την ασφάλεια, υγεία και σωματική ακεραιότητα των παιδιών η διαφήμιση δεν πρέπει να παρουσιάζει τα παιδιά να χρησιμοποιούν ηλεκτρικά σκεύη, σπύρτα, βενζίνη ή πετρέλαιο, να ανεβαίνουν επικίνδυνα σε σκάλες, γέφυρες χωρίς επίβλεψη ή προστασία, να κρατούν φάρμακα, χωρίς την παρουσία των γονέων.

Επιπλέον, όταν παρουσιάζονται παιδιά στο δρόμο πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην τήρηση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας

Για την συμπεριφορά των παιδιών

α. Η συμπεριφορά παιδιών που συμμετέχουν σε διαφημίσεις πρέπει να είναι σύμφωνη με τη γενικώς νοούμενη καλή συμπεριφορά

β. Οι διαφημίσεις δεν πρέπει να υποσκιάζουν το κύρος, την υπευθυνότητα και να αμφισβητούν την κρίση των γονέων

γ. Απαγορεύεται να εμφανίζονται τα παιδιά να καταναλώνουν ή να επικροτούν με κάθε τρόπο την κατανάλωση αλκοολούχων ποτών.*

- Επίσης, κατ' επιταγή του Ν. 2863/2000, οι κάτοχοι άδειας λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών ελευθέρως λήψεως και παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, καθώς και η Ένωση Διαφημιστικών Εταιρειών Ελλάδος, ο Σύνδεσμος Διαφημιζομένων Ελλάδος, κατάρτισαν τον Ελληνικό Κώδικα Διαφήμισης και Επικοινωνίας για το περιεχόμενο και τον τρόπο παρουσίασης και προβολής από τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης των διαφημιστικών μηνυμάτων από τους κατόχους.
- Το Π.Δ. 77/2003, με το με το οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Δεοντολογίας Ειδησεογραφικών και άλλων Δημοσιογραφικών και Πολιτικών Εκπομπών, προβλέπει σύστοχα στο άρθρο 10 την απαγόρευση παρουσίασης ανηλίκων μέσω εικόνας, ονόματος ή άλλου τρόπου που να καθιστά σαφή την ταυτότητα τους ή τη συμμετοχή τους σε όλες τις εκπομπές που περιλαμβάνονται στον εν λόγω κώδικα,

όταν αυτοί είναι μάρτυρες ή θύματα εγκληματικών ενεργειών ή δυστυχημάτων ή εν πάση περιπτώσει βρίσκονται σε δύσκολη θέση. Επίσης το αυτό ως άνω άρθρο απαγορεύει τη λήψη συνέντευξης από ανήλικο κάτω των 14 ετών.

Η παρουσίαση ανηλίκου ως δράστη εγκληματικών ενεργειών ή ως υπαιτίου δυστυχήματος απαγορεύεται απολύτως.

21. Απαιτούνται στη χώρα σας προειδοποιητικά σήματα οθόνης, είτε βάσει του νόμου, είτε βάσει κωδίκων δεοντολογίας, για ενδεχόμενη επιβλαβή τηλεοπτικά προγράμματα; Απαιτούνται ακουστικές προειδοποιήσεις πριν από τέτοια προγράμματα, είτε βάσει του νόμου είτε βάσει κωδίκων δεοντολογίας; Όπου χρησιμοποιούνται τέτοια μέτρα, κρίνονται αποτελεσματικά;

Στην Ελλάδα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την προστασία των ανηλίκων προβλέπεται στο Π.Δ 100/2000 που δημοσιεύθηκε το Μάρτιο του 2000 για την εναρμόνιση της ελληνικής ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας «Τηλεόραση χωρίς Σύνορα».

Το διάταγμα κωδικοποιεί ουσιαστικά τις ήδη ισχύουσες διατάξεις, προβλέποντας συγχρόνως την υποχρέωση κατάταξης των τηλεοπτικών προγραμμάτων σε κατηγορίες ανάλογα με το βαθμό της δυσμενούς επίδρασης που μπορεί να έχει το περιεχόμενό τους στην προσωπικότητα και ανάπτυξη των ανηλίκων.

Σε κάθε κατηγορία αντιστοιχεί ένα ηχητικό σήμα ή ειδικό σύμβολο, το οποίο μεταδίδεται επί της οθόνης καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος ή σε καθορισμένο τμήμα του. Το σύμβολο αυτό αναγράφεται υποχρεωτικά δίπλα στον τίτλο των τηλεοπτικών προγραμμάτων σε κάθε δημοσίευση, καταχώριση ή αναγγελία των προγραμμάτων στον Τύπο. Ανάλογα με την κατηγορία στην οποία κατατάσσεται το πρόγραμμα, προσδιορίζεται και η ώρα μετάδοσής του.

Με την Υπουργική Απόφαση 6138/Ε/17.3.2000 (ΦΕΚ Β/345) καθορίστηκαν οι κατηγορίες των προγραμμάτων, τα σύμβολα και οι επιτρεπόμενες ώρες μετάδοσης. Πιο συγκεκριμένα προβλέφθηκε η κατάταξη των προγραμμάτων σε πέντε κατηγορίες με τα εξής σύμβολα:

έναν ρόμβο μέσα σε πράσινο κύκλο (κατάλληλο για όλους)

έναν κύκλο μέσα σε μπλέ κύκλο (κατάλληλο – επιθυμητή ή γονική συναίνεση)

ένα τρίγωνο μέσα σε πορτοκαλί κύκλο (κατάλληλο-απαραίτητη η γονική συναίνεση)

ένα τετράγωνο μέσα σε μοβ κύκλο (κατάλληλο για ανηλίκους άνω των 15 ετών) και ένα Χ μέσα σε κόκκινο κύκλο (κατάλληλο μόνο για ενήλικους).

Η ίδια Υπουργική Απόφαση ορίζει τις επιτρεπόμενες ώρες μετάδοσης των τηλεοπτικών προγραμμάτων και τη διάρκεια εμφάνισης του συμβόλου ανάλογα με την κατηγορία στην οποία κατατάσσεται το κάθε πρόγραμμα. Καθορίζει επίσης τη διαδικασία κατάταξης των προγραμμάτων, η οποία μπορεί να γίνεται είτε από εσωτερική επιτροπή εμπειρογνομόνων που συγκροτείται σε κάθε τηλεοπτικό σταθμό είτε από τις Επιτροπές Ελέγχου Κινηματογραφικών ταινιών που

λειτουργούν στο Υπουργείο Τύπου και Μ.Μ.Ε. Για το σκοπό αυτό, η σύνθεση των επιτροπών κινηματογράφου διευρύνεται με μέλη του ΕΣΡ.

Οι τηλεοπτικοί σταθμοί έχουν ήδη εφαρμόσει το νέο σύστημα σήμανσης των προγραμμάτων. Ωστόσο, λόγω της πρόσφατης εφαρμογής του μέτρου δεν είναι δυνατόν να διατυπωθεί οποιαδήποτε κρίση για την αποτελεσματικότητά του και κυρίως για τις αντιδράσεις και τη συμπεριφορά των ίδιων των ανήλικων τηλεθεατών.

Σύμφωνα με την ίδια Υπουργική Απόφαση στο άρθρο 4 προβλέπεται ότι σε κάθε περίπτωση, εκτός από την εμφάνιση του συμβόλου ο παρουσιαστής των εκπομπών οφείλει να ενημερώνει το κοινό τρία τουλάχιστον λεπτά (3') πριν από την μετάδοση τμημάτων ή σκηνών της εκπομπής που αντιστοιχούν στην 3^η, 4^η, και 5^η κατηγορία.*

22. Υπάρχουν ραδιοτηλεοπτικοί φορείς εγκατεστημένοι στη χώρα σας οι οποίοι χρησιμοποιούν τεχνικούς μηχανισμούς φιλτραρίσματος για την παρεμπόδιση της πρόσβασης των ανήλικων σε επιβλαβή προγράμματα; Εάν ναι, τι μέτρα και πρωτοβουλίες έχουν ληφθεί ώστε να γνωρίζουν οι γονείς και οι κηδεμόνες αυτούς τους μηχανισμούς και τον τρόπο λειτουργίας τους; Θεωρούνται αυτοί οι μηχανισμοί αποτελεσματικό μέσο για την προστασία των ανήλικων στη χώρα σας;

Στην Ελλάδα η εταιρεία που ήδη παρέχει συνδρομητικές ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες – τόσο στο ψηφιακό, όσο και στο αναλογικό πρόγραμμά της- προσφέρει τη δυνατότητα τεχνικού μηχανισμού φιλτραρίσματος του προγράμματός της μέσω του αποκωδικοποιητή (ηλεκτρονικό κλειδίωμα). Ο αποκωδικοποιητής επιτρέπει είτε στο συνδρομητή, είτε απευθείας στην εταιρεία το κλειδίωμα μέρους ή όλου του εκπαιδευμένου προγράμματος, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η μη πρόσβαση των ανήλικων σε επιβλαβές περιεχόμενο. Η εταιρεία γνωστοποιεί στους γονείς και κηδεμόνες τον μηχανισμό φιλτραρίσματος και τη λειτουργία του έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία των ανήλικων από τέτοιου είδους προγράμματα.*

23. Αναφέρετε μέτρα που έχουν ληφθεί για τη βελτίωση της εκπαίδευσης σχετικά με τα μέσα ενημέρωσης (π.χ. διδασκαλία των παιδιών σχετικά με την υπεύθυνη χρήση της τηλεόρασης).

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στα πλαίσια του προγράμματος «Αγωγής Υγείας» που αφορά τόσο την πρωτοβάθμια, όσο και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, έχει δημιουργήσει διαδικασίες ενημέρωσης των μαθητών για την ορθή χρήση της τηλεόρασης και του INTERNET και εκπονούνται εργασίες από τους μαθητές με σχετική θεματολογία.

Λογισμικό βιντεοπαιχνιδιών

24. Ισχύουν στη χώρα σας ειδικές νομικές διατάξεις για την πώληση των βιντεοπαιχνιδιών; (Το ερώτημα αυτό αφορά τη λιανική πώληση λογισμικού βιντεοπαιχνιδιών και όχι την παροχή λογισμικού μέσω του διαδικτύου για την τηλεφόρτωσή του σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές).

Μέχρι σήμερα στη χώρα μας δεν ισχύουν ειδικές νομικές διατάξεις για την πώληση των βιντεοπαιχνιδιών και την κατάταξή τους. Επί της παρούσης, βρίσκεται υπό επεξεργασία στο Υπουργείο Ανάπτυξης νομοθετική ρύθμιση που θα εξασφαλίζει περαιτέρω την φυσική και πνευματική υγεία και τη σωματική ασφάλεια των καταναλωτών και ιδιαίτερα των ανηλίκων.

25. Έχει καθιερωθεί σύστημα αυτορρύθμισης το οποίο καλύπτει ζητήματα που αφορούν τη διαβάθμιση βάσει της ηλικίας για τα βιντεοπαιχνίδια; (όπως π.χ. το σύστημα αυτοδιαβάθμισης που εξάγγειλε η *Interactive Software Federation of Europe (ISFE)*). Εάν ναι, αναφέρετε λεπτομερή στοιχεία.

Μέχρι σήμερα δεν υφίσταται κάποιο ανάλογο σύστημα αυτορρύθμισης στη χώρα μας.

26. Κρίνονται αποτελεσματικά τα ισχύοντα μέτρα για την προστασία των ανηλίκων από επικίνδυνα βιντεοπαιχνίδια;

Τα μέχρι σήμερα ισχύοντα μέτρα για την προστασία των ανηλίκων από επικίνδυνα βιντεοπαιχνίδια δεν θεωρούνται επαρκή, καθώς η εισαγωγή και διακίνηση αυτών διέπεται από γενικές διατάξεις του εμπορικού δικαίου και της προστασίας του καταναλωτή, οι οποίες χρήζουν συμπληρώσεως προκειμένου να καλύψουν όλο το εύρος της σημερινής αγοράς που απευθύνεται σε ανηλίκους, τόσο σε διαφημιστικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο πώλησης.

27. Καθώς τα παιχνίδια στο διαδίκτυο και τα παιχνίδια στους ΗΥ, ιδίως στα τοπικά δίκτυα (*Local Area Networks, LAN*), είναι πολύ όμοια, έχετε περιλάβει και αυτά στα μέτρα αυτορρύθμισης και/ή στις ισχύουσες ρυθμίσεις;

Σύμφωνα και με τις ως άνω απαντήσεις στις ερωτήσεις 24, 25 και 26 η απάντηση είναι αρνητική.

Άλλα συστήματα παροχής περιεχομένου

28. Σε ό,τι αφορά τα συστήματα διαβάθμισης του κινηματογράφου, των κασετών βίντεο και των DVD (τεχνολογία ψηφιακού βιντεοδίσκου), υπήρξαν σημαντικές εξελίξεις στη χώρα σας από το 1998;

Από το 1998 και μετά δεν υφίσταται καμμία αλλαγή στα συστήματα διαβάθμισης του κινηματογράφου.

Γενικά

29. Με ποιους τρόπους φροντίσατε να συμμετάσχουν οι ενώσεις των καταναλωτών, οι εθελοντικές οργανώσεις και οι κυβερνητικές οργανώσεις στην εφαρμογή της σύστασης;

30. Θεωρείται προβληματική στη χώρα σας η έλλειψη συνοχής μεταξύ των διάφορων συστημάτων φιλτραρίσματος και ταξινόμησης για τα οπτικοακουστικά μέσα (κινηματογράφος, τηλεόραση, κασέτες βίντεο, βιντεοπαιχνίδια, διαδίκτυο), π.χ. λόγω του ότι προκαλεί σύγχυση στους καταναλωτές; Εξετάζεται η πιθανότητα λήψης μέτρων ή ανάληψης πρωτοβουλιών, προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη συνοχή στον τρόπο με τον οποίο αξιολογούνται και ταξινομούνται τα οπτικοακουστικά μέσα; Υπήρξε συνεργασία σχετικά με άλλα κράτη μέλη ή οργανώσεις του εξωτερικού;

Η έλλειψη συνοχής μεταξύ των διαφόρων συστημάτων ταξινόμησης για τα οπτικοακουστικά μέσα ενδέχεται να δημιουργήσει προβλήματα, καθώς περιεχόμενο το οποίο θεωρείται επιβλαβές σύμφωνα με την διαδικασία ταξινόμησης που ακολουθείται σε ένα οπτικοακουστικό μέσο, μπορεί να είναι ελεύθερα προσβάσιμο σε ανηλικούς μόλις αποτυπωθεί σε άλλου είδους οπτικοακουστικό μέσο. Επίσης, προβλήματα μπορεί να δημιουργήσει η έλλειψη συνοχής μεταξύ των διαφόρων συστημάτων ταξινόμησης των οπτικοακουστικών μέσων που ακολουθούνται από τα διάφορα κράτη-μέλη της ΕΕ. Για τους λόγους αυτούς, θα ήταν χρήσιμο να αναληφθούν πρωτοβουλίες ώστε σταδιακά να οδηγηθούμε σε ένα πλέον ενοποιημένο σύστημα ταξινόμησης του περιεχομένου των οπτικοακουστικών μέσων, τόσο εντός της επικράτειας κάθε κράτους-μέλους, όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου να μην δημιουργείται σύγχυση στον καταναλωτή και παράλληλα να διευκολύνεται η κυκλοφορία του περιεχομένου.

31. *Συνοδεύτηκαν οι προσπάθειες που πραγματοποιήθηκαν στη χώρα σας για την προστασία των ανηλικών με τη σύσταση επιστημονικών ομάδων και τη πραγματοποίηση ειδικών μελετών σχετικά με το βίαιο ή άλλου είδους επικίνδυνο περιεχόμενο του διαδικτύου και της επίδρασης που έχει στους ανηλικούς; Έχουν συναφθεί εθελοντικές συμφωνίες από τους φορείς ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων και από τους προμηθευτές περιεχομένου στο διαδίκτυο;*

Επί του θέματος της ως άνω ερώτησης πρωτοβουλία στην χώρα μας έχει αναλάβει το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο εφαρμόζει μέσω του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου την υπηρεσία ελέγχου περιεχομένου (web filtering). Για την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της υπηρεσίας το ΥΠΕΠΘ έχει συγκροτήσει τις παρακάτω επιτροπές:

- **Επιτροπή Πολιτικής Περιεχομένου και Δεοντολογίας του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου**, η οποία έχει την ευθύνη της χάραξης πολιτικής για το περιεχόμενο του ΠΣΔ, την υπηρεσία ελέγχου περιεχομένου (content filtering), την λειτουργία των ομάδων συζητήσεων στο ΠΣΔ και την δεοντολογία που διέπει την δημοσίευση ιστοσελίδων στους servers του ΠΣΔ.
- **Επιτροπή Διαχείρισης Περιεχομένου και Δεοντολογίας του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου**, η οποία έχει την ευθύνη εφαρμογής των πολιτικών που θα αποφασίζει η ανωτέρω επιτροπή, δηλαδή τη διαχείριση του δικτυακού τόπου www.sch.gr (συντακτική επιτροπή), την εφαρμογή της πολιτικής ελέγχου περιεχομένου (content filtering), την ευθύνη για την ευθύνη της πολιτικής στην λειτουργία των ομάδων συζητήσεων στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο και την παρακολούθηση της εφαρμογής της δεοντολογίας που διέπει την δημοσίευση ιστοσελίδων στους servers του ΠΣΔ.

32. *Εάν έχετε γνώση κάποιας μελέτης ή επιστημονικής έκθεσης που πραγματοποιήθηκε για το ζήτημα αυτό κατά τα τελευταία δύο χρόνια, παρακαλούμε υποβάλετε αντίγραφο της ή τα στοιχεία της.*

Αν και δεν υπάρχει συνολική καταγραφή των μελετών και δημοσιεύσεων που πραγματοποιήθηκαν για το ως άνω ζήτημα τα δύο τελευταία χρόνια, παρατίθενται προς ενημέρωση των ενδιαφερομένων οι κάτωθι μελέτες και δημοσιεύσεις που εικονήθηκαν για λογαριασμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και οι οποίες αφορούν το σχεδιασμό και την υλοποίηση της υπηρεσίας web filtering:

ΜΕΛΕΤΕΣ

I. Π. Ζέρφος, Κ. Κατσοκάλης, «Μελέτη Edunet για την Υπηρεσία Proxy/Cache», Αθήνα 1999

II. Μ. Αυγουλέα, «Καθορισμός Πολιτικής για τον Έλεγχο της Πρόσβασης στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο», Πάτρα, Αύγουστος 2001

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

i. M. Avgoulea, C. Bouras, M. Paraskevas, G. Stathakopoulos: "Policies for content filtering in educational networks", Journal of Telematics and Informatics, Elsevier Science, vol. 20, issue 1(2003), pp.71-95

ii. C. Bouras, M. Paraskevas, "Educational information society in Greece: The Greek School Network", Proc. Of the IADIS International Conference e-society 2003, pp.179-186, Lisbon, Portugal, June 2003

iii. M. Avgoulea, C. Bouras, M. Paraskevas, G. Stathakopoulos: "Policies for content filtering in educational networks: The case of Greece", ICL-2002 invited speech, Villach, Austria, September 2002.

iv. M. Paraskevas, "Network infrastructures and telematic services for the educational society in Greece", Conference "New Technologies in Education with Emphasis on Educational Software", Ministry of National Education and Religious Affairs, Hellenic Presidency of EU, Kamena Vourla, Greece, May 2003.

33. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι οι αρχές των κρατών μελών ενδέχεται να μην είναι σε θέση να απαντήσουν σε όλα τα ερωτήματα που τίθενται στο παρόν ερωτηματολόγιο. Ωστόσο η Επιτροπή ζητά να απαντηθούν στο μέτρο του δυνατού. Μπορεί επίσης να αναφερθεί οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία και σχετικές απόψεις που θα μπορούσαν να βοηθήσουν την Επιτροπή στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της αυτορρυθμιστικής προσέγγισης που ορίζεται στη σύσταση για την προστασία των ανηλίκων.

Σημείωση: Οι απαντήσεις που έχουν γραφεί με έντονους χαρακτήρες (bold), παραμένουν ως προς το περιεχόμενό τους ίδιες με αυτές που είχαν δοθεί στο προηγούμενο ερωτηματολόγιο του 2000.